UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Priuatis delictis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

pꝛin.ſupꝛa de pig.act.⁊ Bar.in l.ſi fundus.§.j.ſ.de pignoꝛi.⁊ in l.quid ergo.in pꝛincip.de his qui not.infa.¶Adde,an ratihabitio retrotrahatur,⁊ quando tertio poſſit pꝛeiudicare,Bal. conſi.xc.j.lib.

c Alex.¶Nã tacendo.No.ꝙ tacens,⁊ permittens labi tẽpus,videtur tacite renunciare iuri ſuo,l.ij.C.in quibus cau.in integ.reſt.non eſt nec.Quod intellige verũ in iure querẽdo:ſed in iure queſito curſus pꝛeſcriptionis non inducit conſenſum renunciãtis,vt no.in l.fin.ĩ.eo.⁊ not.Bald.in l.j.C.de integ.reſti.mino.⁊ etiam vide que dixi poſt Bar.in l.ſi quis arbitratu.de ver.ob.⁊ eſt tex.in l.alienationis verbo.de ver.ſig.Quo ad pꝛimũ dictũ hic allegat Bar.in l.fi.C.in quib.cau.in inte.reſti.⁊ l.facta.§.ſi quis bonoꝛũ.ſupꝛa ab Trebel.quam ad hoc alle.Bald. in l.j.C.quando non pe.vbi dicit,quod in iure obtinendo curſus tempoꝛis habet vim efficaſſime repudiationis.

d And.Barb.¶Dico ꝙ Et adde Bal.qui hanc materiã limitat no.in l.fi.C.ad Mace.⁊ in l.obſeruare.§.fi.ff.de offi.pꝛocon.

e Ale.¶Habetur tempoꝛe quo.Limita vt per Bar.in l.j.C.qui admit.

✝ Claud.de Seyſſ.¶Sed contra.Hoc tamen limita notanter ꝓcedere in actu quem quis pꝛo alio facere poteſt.vide Bal.ſingulariter in cap.cum inter.extra de elect.

f Alex.¶Determinare queſtionem.Vide Bal.in l.cum quis.C.de nat.libe.⁊ Imo.⁊ Bal.in l.plane.§.vxoꝛ.ſol.ma.Vide tex.no.in c.tanta.qui filij ſint legi.vide Pau.de ca.in l.Põponius.§.queſitum.ſupꝛa de acquir.poſ.⁊ ibi dixi poſt Imo.facit quod no.Bar.in l.cum qui.ſ. de ſtat.ho.⁊ vult allegare Ioã.And.in mercu.in reg.ſine culpa.

g Alex.¶Noĩe defuncti.Et vtrũ heres poſſit ratificare pꝛo defuncto,⁊ quod poſſit,eſt tex.⁊ ibi Bald.ĩ l.ſi ab vno de neg.geſt.¶Adde quod no.Bar.in l.cum decem mihi.ſ.de ſolutio.

h Alex.¶Quero vtrũ.adde no.i l.ſi tutoꝛ.C.ĩ quib.cau.in inte.reſti.non eſt neceſſa.

i And.Barb.¶Queritq̃ vltra.Vide Bal.in l.generaliter.C.de reuo.don.vbi illud dictum Inno.⁊ Bar.hic alleg.vide que dixi in d.c.quod ſicut.

LEX XXV.

PAter. Iſta eſt notabilis lex,⁊ breuiter hoc intendit.Quando quis ſuccedit ei,quem pꝛomiſit ratum habiturum,ſucceſſio pꝛo ratihabitione habetur.notabilis lex,⁊ menti tenenda.Et facit iſta lex ad ea que dixi in l.cum vir.circa fin.ſupꝛa de vſucapionibus.

1 ☞ Pꝛeſcriptione.xxx.annoꝛum tutus ſoluens an repetat.

§.**Pꝛocuratoꝛ.** Defectus ſuperueniens ex parte ratum habentis ex legis diſpoſitione impedit ratihabitionem,hoc dicit,⁊ eſt aliquantulum difficilis,✝ Not.hic argumentum,ſecundum gloſſ.quod tutus exceptione pꝛeſcriptionis xxx.annoꝛum,ſi ſoluat,repetere poteſt argumen.ſ.de admi.tut.l.ſi pupillus,vbi dicitur,quod pꝛeſcribens ſimilis eſt ſoluenti,Contra,liberatus tempoꝛe,adhuc re-

a manet obligatus [a] naturaliter ,l.obligationum fere.§.placet.de actio.⁊ obligatio.⁊ de fideiuſ.l.vbicunque.⁊ ibi not.⁊ ſupꝛa de negocijs geſtis l.at qui natura in pꝛin.⁊ ibi nota.ergo ſoluẽs non repetit.Solu.dicit Dyn.quod licet tempoꝛe non tollatur naturalis:tollitur tamen omnis eius effectus,⁊ ſic poteſt repeti ſolutum vt hic.Idem tenet Cyn.C.de iuris ⁊ facti ignoꝛantia.l.cum quis.Sed Gulielmus de Cug.in l.pꝛima,in fine,quod quiſque iuris.videtur dicere ſimpliciter,quod remanet naturalis cum ſuis effectibus.Spec.tãgit de hoc de pꝛeſcrip.§.pꝛimo verſiculo,quid ſi mihi debeas decem.Mihi videtur circa hoc dicendum quandoque,quis liberatur tempoꝛe ex conuentione,quia voluit eſſe obligatus vſque ad tantum tempus,non vltra,⁊ tunc iſta conuentio habet vim pacti,l.eum,qui ita.§.qui ita.ſupꝛa de verboꝛum obligationibus.merito naturalis obligatio tunc tollitur,⁊ ciuilis remanet,ſicut per pactum,l.ſi vnus.§.pactus.ſupꝛa de pac.quandoque quis liberatur tempoꝛe,quia teneatur actione tempoꝛali,tunc dico quod tollitur ciuilis tantum,⁊ remanet naturalis.d.l.at qui natura.in pꝛin.⁊ qđ ibi nota.ſupꝛa de negocijs geſtis.Quandoque quis tenetur actione

b perpetua:ſed liberatur [b] tringinta,vel quadraginta annoꝛum pꝛeſcriptione,tũc dico,quod liberatur a ciuili,naturalis vero remanet,quam ius ciuile tollere non poteſt,vt Inſti.de iure naturali gen.⁊ ciuili.§.ſed naturalia quidem,tollitur tamẽ omnis effectus eius obligationis naturalis, l.ſicut.⁊ l.omnes.C.de ꝑſcriptione triginta annoꝛũ.vbi dicitur,ſit pleniſſima munitione ſecurus.⁊ ſic omnis effectus naturalis obligationis tollitur Et hoc vltimum tenent Vltramontani,vt refert Cyn.in l. vlti.C.ex quibus cauſis ma.Nec ob.pꝛedictis l.ſi quis poſtquam ſupꝛa de fideiuſſoꝛib.quia eam intellige,vt ibi dixi.Qualiter ergo

c hanc legem intelligemus:Dico,quod poſſumus [c] eam intelligere ſecundum pꝛimum modum,quando liberatus eſt tempoꝛe ex conuentione,tunc cum tollatur naturalis,non impeditur ciuilis,ſed competit repetitio.¶Sed contra iſtam lecturam opponitur,quia actus medius impediens ſuperueniens facto hominis non impedit ratihabitionem,vt dixi ſupꝛa lege pꝛoxi.Sol.Que ibi dixi,habent locum,quãdo ſuperuenit actus medius poſt celebꝛatum actum,de quo rato habendo tractatur.hic factum hominis,hoc eſt,conuentio ipſa pꝛeceſſit illud,quod poſtea ſecutum eſt,ſolum ex iuris effectu.Secundo modo poteſt intelligi hoc,quando quis liberatur tẽpoꝛe,actione tempoꝛali.Sed tũc obſtat,qꝛ cũ remanet naturalis obligatio,ergo repetitionẽ impedit indebiti.Solue,vt in l. erroꝛ.C.ad le.falcidiam.⁊ l.cum quis.C.de iuris ⁊ facti ignoꝛantia.Reſpondeo,hic nõ repetit,qꝛ fuit ſolutum falſo pꝛocuratoꝛi cui nullo modo debeatur:⁊ ideo concedo,qđ ſi dominus ſuperuenit,defenſionem iſtius pꝛocuratoꝛis ſibi ſoluentis ſuſceperit,poſſet doli exceptionem opponere,l.pꝛocuratoꝛ ad exhibendum.§.j.ſ.eod.

d ¶Tertio modo [d] poteſt intelligi quod ſi eſt liberatus tẽpoꝛe,pꝛeſcriptionis triginta,vel quadraginta annoꝛum,tũc non poteſt repeti,cũ omnes effectus naturalis obligationis ſint ſublati.Et hoc pꝛout habet reſpectus ad iura hodierna tñ illa lectura nõ congruit bene huic legi,qꝛ ſecundum hec tempoꝛa Digeſtoꝛum,pꝛeſcriptio triginta annoꝛũ erat incognita,vt notatur in l.qui occidit.§.j.ſ.ad leg.Aquil.⁊ l.Iulianus.alias incipit,non ſolum.ex quibus cau.ma.⁊ in aut.vt eccleſia Rom.gaud.pꝛeſcrip.cẽtum annoꝛum.§.j.Facit quod dicam in l.in omnibus.ſ.de diuerſis ⁊ tempoꝛalib.pꝛeſcriptioni.Non ſunt hic alia.

ADDITIONES.

a Alex.¶Remanet obligatus.Vide late Bald.in l.cum quis.C.de iuris ⁊ facti,ignoꝛantia.⁊ in queſtione,ſtatuto cauetur.⁊ in capitulo: ſi quis per triginta.ſi de feud.fue.controuer.inter do.⁊ vaſal.Imol.in d.cap.finali,de pꝛeſcrip.tenet contra dicta per Bart.hic de quo plene per domi.Antonium.⁊ Imolam in cap.ad aures.de pꝛeſcriptioni.Et vide Hoſtien.in cap.ſignificauit de cen.vbi dicit,quod ſi contra cenſum fuerit pꝛeſcriptũ:poterit nihilominus de nouo induci cenſus,quaſi non fuerit in totum ſublatus.Vide Moder.de hoc,vt per Imolam.in c.fi.de pꝛeſcriptioni.⁊ in c.ad aures.eodem titulo.⁊ Bal.in authẽ.ad hec.C.de vſur.Et limita ſecũdum Bald.⁊ Ange.in l.bene a Zenone.C.de quadri.pꝛeſcrip.niſi ſtatutũ diceret,omnis obligatio,⁊ actio.ad hoc vide Bart.in l.ſequitur.§.ſi viam de vſucap.⁊ ibi dixi,referendo Bald.in dicta l.cum quis.⁊ per Ang.in rep.l.pꝛime.poſt medium.C.de iud.Et in ſtatuto inducente pꝛeſcriptionem,aut tollat naturalem,vide no.Bal.in cap.eccleſia ſancte Marie de conſtitu.

b Alex.¶Sed liberatur.Adde Bald.in l.ſi pene.ſ.de cõdi.ide.qui dicit,quod licet in contractibus pꝛeſcriptio,id eſt lapſus pꝛefixi tempoꝛis a iure non tollat naturalem obligationem.vt hic:⁊ tamen dicit ipſe ſecus in delictis,in quibus pꝛeſcriptio ipſo iure perimit obligationem:qꝛ lex dicit,cauſam in totum aboleri,d.l.⁊ ſi vnius.§.ſi ante.de iniur.

c Alex.¶Dico quod poſſum⁹.No.etiam qđ pꝛeſcriptio nõ tollit ius ipſo iure ope exceptionis,vt no.Bald.⁊ Ang.in l.j.C.ſi aduer.credi.vide que dixi,⁊ per Bal. in l.fin.in iij.opp.C.de edi.diui.Adri.tol.

d And.Barb.¶Tertio modo.Adde Bal.in l.cum quis.C.de iu.⁊ fac igno.⁊ in q.ſtatuto cauetur.⁊ cap.j.§.ſi quis per triginta.ſi de feu.fue.contro.in vſib.feu.⁊ vide Ioan.de Imo.in capitulo finali de pꝛeſcrip.vbi tenet contra illa que hic Bart.dicit plene per Angel.in rep.l.pꝛime.C.de iudic.⁊ per do.Anto.⁊ Ioan.de Imo.in cap.ad aures.de pꝛeſcrip.Bald.in auth.ad hec.C.de vſur.vide do.Abb.in rubꝛ.de pꝛeſcrip.⁊ vide Hoſt.in c.ſignificauit.de cenſi.vbi dicit,qđ ſi cenſus fuit impoſitus,⁊ poſtea fuit pꝛeſcriptum.quod poterit de nouo induci,quaſi nõ ex toto fuerit extinctus,⁊ vide que ibi dixi.

Digeſtoꝛum liber xlvij.

¶De pꝛiuatis delictis. Titulus pꝛimus.

¶Gloſſ.continuat,dictum eſt ſupꝛa de obligationibus deſcendentibus ex contractibus,ſequit̃ videre de actionibus deſcendentibus ex delictis:quia ex delictis quandoqꝫ oꝛiuntur actiões ⁊ obligationes ad pꝛiuatam vtilitatem.Itẽ oꝛiuntur,quandoqꝫ accuſationes pꝛiuate,quandoque oꝛiuntur accuſationes publice.Pꝛemittit hic de pꝛiuatis delictis,quia maioꝛem conformitatem habent cum pꝛecedentibus.In ſequentibus libꝛis dicit de publicis iudicijs.

Lex

LEX I.

1 ☞ Actio deſcendens ex delicto, quando non detur cõtra here
des, licet dolus committatur ex contractu ſine delicto.
2 Condictio furtiua oritur ex delicto, non ex varijs figuris cau
ſarum.
Condictio furtiua datur contra heredem etiam in eo, quod ad
eum non peruenit, ⁊ eſt ſpeciale.
3 Actio penalis quando detur cõtra heredem, in actionibus de-
ſcendentibus ex delicto.
4 Actio penalis deſcendens ex quaſi delicto, eodem modo datur
contra heredem, quo datur deſcendens ex delicto.
5 Actio penalis deſcendens ex delicto an datur contra ſucceſſo-
rem prelat.
6 Heredes iure naturali tenent̃ ſatiſfacere de delicto defuncti, qñ
actio eſt pẽalis ex parte rei, ⁊ rei ꝑſecutoria ex parte actoris, ⁊
quid quando eſt penalis ex vtraque parte.
7 Confeſſio defuncti vera, in criminalibus nocet heredi: ſecus fi-
cta, niſi in caſu l.ij. infra de bo.co.⁊c.
8 Heredes vſurarũ tenentur etiam de iure ciuili ad reſtitutio-
nem vſurarum.
9 Interpoſitio primi decreti habet vim litis conteſtationis, ad
hoc, vt faciat actionem tranſitoriam contra heredes.
10 Actio ad exibendum an poſſit intentari in eodem libello cum
rei vendicatione.

Ciuilis conſtitutio. Hec lex di-
uiditur in tres partes principales. Primo, lo-
quitur quando accuſationes ex delicto tranſeũt
contra heredem. Secundo, quando tranſeunt
ad heredem, Tertio, quando tranſeunt contra
heredem, mutata cõditione. Secunda ibi, heredem Tertia ibi,
non tantũ. Hec prima pars diuiditur in duas partes. Pri-
ma loquitur de actione penali. Secunda de ꝑſecutoria. Secun-
da ibi, ſed quãuis. ¶ Oppo.ſ.de nauti.feno.l.fin. Solu. ibi de
actionibus penalibus, que deſcendunt ex contractu: hic vero ex
delicto. Secundo oppo. de l.ex contractibus. ſupra de actioni-
bus ⁊ obligationibus. Sol. dicit glo. ibi loquitur quando deli-
ctum committitur circa contractum: loquitur hec lex, quando
delictũ committitur extra contractum. Ita dicit gl. Aduerti-
1 te, † videte gloſſam C.ne ex deli.defun.l.j. que ponit quodã ca-
ſus ſpeciales, in quibus dicit actiões deſcendentes ex delictis
non dari contra heredes, licet dolus committatur ex contractu,
ſeu delicto. Item nota in l.ſi hominem.§.datur.ſupra depoſiti.
¶ Verior as eſt iſta, ſi quidẽ delictum venit purgandũ per actio
nem deſcẽdentẽ ex cõtractu, tranſit cõtra heredem, Ita loquun
tur l.ex ꝯtractibus. ⁊ l.ex depoſiti. ſupra de actionib⁹, ⁊ obligatio-
nibus. ⁊ d.l.ſi hominem.§.datur. cum ſimili. ſi vero dolus venit
purgandus per aliam actionem quã ex contractu, tunc ſiue do-
lus ſit commiſſus in contractu, ſiue extra, nunquam datur con-
tra heredẽ. Ita loquitur Inſti.de perpe.⁊ tẽp.actio.§.ali quan-
do. ⁊ oẽs caſ⁹ enumerati in d.l.j.C.ne ex delict.defun. ⁊ in d.§.
datur. ¶ Item opp. ⁊ videtur, dictũ heredem teneri, vt C.ne ex
deli.defun.l.j. Sol. poſt litẽ cõteſtatam non tenet̃, niſi de eo qđ
ad eũ ꝑuenit. ⁊ hoc modo loquitur hic, ⁊ ſic cõcordat cum illo.
Sed ꝯ hoc opp.ĩ.ad leg. Iul. repetun.l.ij. Sol. fallit ibi ſecũdũ
2 diuerſas lec. ¶ † Itẽ opp. de l.ſi pro fure.ĩ fi.ſ.de cõdi.fur. vbi
cõdictio furtiua datur etiã in eo, qđ non peruenit. Dicit gl. ibi,
qđ condictio furtiua nõ orit̃ ex delicto, ſed ex varijs figuris cau
ſarum, quod eſt falſum, l.ſi mulier.§.fi.ſ.re.amota. ⁊ l.ſi ambo.§.
quoties.ſ.de compen. Dicendũ eſt ergo, qđ fallit ibi ꝓpter fre
quentiam furtorum, vt arg.ĩ.de penis, l.aut facta.§.fi. ⁊ hoc te-
nent Dy. Iac. de Are. ⁊ omnes. Item extra gl. op.ſ.ad Sylla-
nia.l. Caius. Sol. dicũt quidam, ibi loquitur, quando delictũ cõ
a mittitur in nõ faciendo, tunc[a] pena trãſit ad heredes: hic qñ de-
lictum cõmittitur in faciendo. Ego puto quod ſit truffa, qꝛ hoc
non habet rationẽ, quare veritas eſt iſta ibi propter nõ vindica
tam mortẽ defuncti, fuit inflicta pena ipſo iure: qđ apparet, qꝛ
poſſeſſor conueniri poteſt a fiſco petitione hereditatis, l.j.C.de
his quib. vt indi. ⁊ no. in l.in cognitione.ſ.ad Syl. ⁊ ſic nõ agitur
ad penã imponẽdam, ſed ad penã a iure impoſitam exigendam
merito tranſit contra heredem. Simile habetis in l.commiſſa.
b ſ.de publican. ⁊ l.iij.§.quod autem[b].ſ.quod quiſque iur. † Et
1 ideo reaſſume breuiter: Aut pena imponitur ipſo iure a lege. ⁊
tranſit contra heredem, vt dictum eſt. aut imponitur ab homi-
ne, ⁊ tunc aut delictum committitur circa cõtractum aut extra
ꝯtractum: ſi circa contractum aut purgatur per actionem deſcen-
dentem ex contractu aut per aliam, vt dictum eſt. Si extra con-
tractum, tunc aut lis erat conteſtata, ⁊ datur contra heredes,
l.j.in prin. C.ne ex delic.def. Fallit in l.ij.ĩ.ad leg. Iul. rep. ſecũ-
dum vnam lect. Aut lis non erat conteſtata, ⁊ tũc datur contra
c heredem in id, quod ad eũ peruenit, ⁊ nõ vltra. Fallit in ꝯdictio
ne furtiua. Itẽ fallit in d.l.ij.ĩ.ad leg. Iul. repe. ſcdm aliam lec.
tamen in hoc eſt differentia, qñ lis non eſt conteſtata ꝯ defunctũ:
ſi quidẽ actio que competebat ꝯ defunctũ, erat ciuilis, illa eadẽ
dabitur contra heredem, d.l.ſi pro fure. in fi. ſi vero erat preto-
ria, ſi quidẽ actio denominabat̃ a delicto, vt vnde vi, ⁊ vi bonorũ
raptorũ, ⁊ ſimiles, ⁊ nõ dabũtur ꝯ heredẽ ille actiones, ſed actio
in factum, l.ij. in fi.ĩ. vi bo.rap. ⁊ de vi ⁊ vi arma. l.j. in fi. Sed ſi nõ
denominantur a delicto, tunc dantur ꝯ heredẽ in id, quod ad eũ
4 ꝑuenit, d.l.j.C.ne ex delictis defuncto. ¶ † Circa hoc habemus
aliqua querere. Dixi quod nõ datur actio penalis cõtra heredẽ
in actionibus deſcendentibus ex delicto, quid in deſcẽdẽtibus
ex quaſi delicto? Reſpon. idem, vt ſ.de iudi.l ſi filius. in fi. cum
ſeq. ¶ Quero, quid in delictis, que purgantur per officium iudi
cis, quod deſeruit actioni intẽtate? Dic, vt ſ.de rei ven.l.ſi in rẽ
5 actum ſit. ¶ † Quero, vtrum detur contra ſucceſſorem prelati[d]
d iſta actio penalis? Videtur quod nõ. Nam hic dicit, ceteros qui
dem ſucceſſores, ⁊c. Veritas eſt iſta, ſi quidam prelatus teneba
tur ex delicto ſuo nomine, nõ dignitatis nomine, vel p̃lationis,
puto, quod in ſequentem non detur, niſi inquantum ad eum per
uenit, ⁊ quatenus eſt locupletata prelatura ſua. Ita habes in l.li
cet.§.ex furtiua cauſa.ſ.de pec. ſed ſi prelatus tenebatur nomi
ne dignitatis, tũc ſucceſſor tenebitur inſolidum, quia eſt eadem
dignitas. Ita intelligo extra de ordi.cognitio.c.cum delectus. ⁊
6 quod ibi no. per Inno. ¶ † Item hic dicitur, ciuilis conſtitutio
eſt. Quero, quid de iure naturali? Dicit gl. idem. Contra hoc, vi
detur quod de iure naturali teneantur heredes ſatiſfacere de
delicto defuncti, vt extra de rap.c.j. Solut. Quedam ſunt actio
nes penales ex vtraque parte, ⁊ ille non tranſeunt contra here-
de aliquo iure, niſi ſecundum deſtinationem precedentem. Que
dam ſunt actiones penales ex parte rei, ſed perſecutorie ex par
te actoris, tũc hoc caſu differt ius ciuile a canonico. Nam de iu
re ciuili non dantur, niſi quatenus ad heredem peruenit: ſed de
iure Canonico dãtur inſolidũ, d.c.j.de rap. ⁊ quod ibi per Doc.
7 nota. ¶ † Item quero, dixi, niſi ſit lis conteſtata cum defuncto:
e quid ſi fuit[e] confeſſus[f] in iudicio? Certe videtur idem, etiam ſi
hoc eſſet confeſſus in iudicio ciminali, ita tenet Spec. in tit.de
accu.§.j.verſi. quid ſi latro. Quod ſatis puto verum in confeſſio
ne vera, nam in confeſſione ficta ſecus regulariter, l.ei⁹ qui de-
latorem.ĩ.de iure fi. fallit in caſu. l.ij. in princi.ĩ.de bonis eorũ
8 qui ante ſentent. mortem ſibi conſc. ¶ † Vlterius quero[g], vtrũ
g de iure ciuili heredes vſurarij[h] teneantur ad reſtituendas vſu
h ras? Videtur quod non, niſi quantum ad eos peruenit, quia ex
delicto agitur: vt hic. Contrarium eſt verum. Nam vſure non re
petuntur per actionem deſcendentem ex delicto, ſed per condi
ctionem indebiti, vel ſine cauſa, l.ſi non ſortem. in priui. de con-
9 di.indeb. ⁊ no. per Inn. extra de vſur.c. Michael. ¶ † Vlteri⁹
quero, quid ſi non eſt lis conteſtata, ſed proceſſum eſt contra con
tumacem ad primum decretum, an habeat vim cõteſtationis, vt
faciat actionem tranſitoriam contra heredes? Videtur ꝙ non,
l.j.in fi.ĩ.de requi.re. ſed ibi loquitur in delictis publicis, in qui
bus non ſufficit conteſtatio, ſed requirit̃ ſnia, l.ex iudiciorũ.ĩ.de
accu. Sed in actionibus ciuilibus puto quod ſufficeret ad faciẽ
dum actionẽ tranſitoriam contra heredes per l.vt perfectius.
i C.de ann.exceptioni. vel ſaltem ad faciẽdum quod poſſit petere
k reſtitutionem in integ. quia per defunctum ſtetit quominus[k] lis
10 cõteſtaretur, l.j.ſ.ex quibus cauſis ma. ¶ † Vlterius.ĩ verſicu.
ſed quamuis. dicitur rei vendicatione tenebũtur re exhibita, ⁊
ſic innuit, quod actio ad exhibendum, debet procedere rei vẽdi
cationem. nec poſſint proponi in eodem libello. De quo dic, vt
ſ.ad exhi.l.j. ⁊ qui de inofficioſo. in fi. magne gl.ſ.de inofficioſo
teſtamento. ⁊ l.j.de interro.actio. ⁊ per l.y.C.de rei vend.l.ordi
narij.in.j.queſt.

ADDITIONES.

a And. Barb. ¶ Tunc. Et vide que dixi in c.fi.de ſepul. ⁊ ibi dõ,
Abb. ¶ ⁊ Bal. in l.j.C.de dolo.
d Alex. ¶ §.quod autem. Adde Bal. in rub. de priuil. do. ad iſtũ
tex. limitantem iſtam materiam in fi. ⁊ ſentit gl. in fi. ⁊ Ang. ibi
pro intellectu huius materie
c Alex. ¶ Ad l. Iul. repe. Itẽ limita, niſi pena veniret ĩponẽda p
viam exceptionis, tex. ſecundum vnũ intellectũ in l.iiij.§.quod
autem. quod quiſque iuris.
d Alex. ¶ Succeſſorez plati. Vtrũ ſucceſſor in prelata tenat̃ ad-
de qđ notatur in c.cum dilectus. de ordi.cog. ⁊ Bal. in l.j.C.de
ex delic.defunc. per Anto.de But. in clem.j.§.quibus. de priuil
Iy. in l.j.§.procurator. ſi quis, ius dicen. non obtem. por Io.
in c.j. vt lite non conteſtata.
e And. Bard. ¶ Quero quid ſi fuit. Et vide Bal. in l.ij.C. qui ac-
cuſa. non poſſ. ⁊ l.j.C.ne ex delict.defunct. ⁊ l.is apud que. C.de
eden.

f Alex.¶Fuit confeſſus.Et ſic no.quod ſi latro cōfitetur ſe mihi ſubtraxiſſe,⁊ ante condemnationē moriatur,talis confeſſio nocet heredi.Adde Bal.i l.vnica.C.ne ex delic.defunc.vbi dicit, quod idem erit ſine confeſſione,ſi ſit concluſum in cauſa.Et vid Imo.in l.defuncto co.de publi.iudi ⁊ que dixi poſt Bar.in l.interdum.§.qui furem.j.de iur.Item adde.quod ſola oblatio libelli abſqꝫ litis conteſtatione videtur facere penam tranſire ad heredem.Gl.eſt ſing.ſecundum ang.in §.penales.Inſt.de perpe.⁊ temp.actio.Adde poſt.Spe.Jo.And.in addi.in tit.de accu.in quarta parte.§.j.ver quid ſi latro.

g And.Barb.¶Alteri⁹ quero.Allegauit iſtud dictum.Paul, de Caſt.in rub.ff.de acqui.here,vide que ibi dixit.

h Alex.¶Heredes vſurarij.Utrum heredes vſurarij teneantur ad reſtituendas vſuras dic quod hic.⁊ vide Bald.in l.j.C.ne ex delic.defun.⁊ in aut.ad hec.C.de vſuris.ver.quid diceret habere.⁊ quod ſing.cōſuluit Fede.conſi.xj.Et quod dixi in l.quamuis.C.ſi penden.app.poſt Bart.vbi dixit,quod inquiritur contra vſurarium poſt mortem.Et adde quod Joan.And.ſing.in tit.de confeſ.in §.poſtremo,ver.ſed nunquid confeſſus,dicit qd ſi defunctus confeſſus fuit ſe mille habuiſſe per rapinam,⁊ promittat epiſcopo ſoluere illis,quibus apparuerit deberet quod abſqꝫ ordine iudicario poterit Epiſcopus declarare creditores ⁊ quantitates,a quo non poterit appellari,nec de enormitate dici,⁊ talis declarata confeſſio poterit exequi cōtra heredē licet nihil ad eum peruenerit,qꝛ nō ex delicto agitur,ſed ex cōfeſſione.Et ſic limita cap.fin.de ſepultu.⁊ hoc ſequitur do.Ant. in cap.cum ſpeciali.§.j.de appel.⁊ quod notat Bal.i l.furti.C. de furt.⁊ dicit tamen,quod de iure canonico tam iudiciali quā penitentiali,heres defuncti tenetur iuxta vires hereditarias pro delicto defuncti,licet nihil ad eum peruenerit.Adde,an heredes vſurarij teneantur ad reſtituendas vſuras.Abb.conſil. cxiij.ij.lib.Et an bona vſurarij ſint obligata illis,qui ſoluerunt vſuras,vide Fede.conſi.ccxxj.

i Pom.¶De anna.excep.Et ꝑ hoc facit tex.in l.conſtitutionib⁹ ſupra de act.⁊ oblig.de quo Joā.Fab.§.penales.Inſti de actio

k Alex.¶Quominus.Et ſic no,quod ſi quis eſt in mora,vel ſubterfugio litem conteſtandi,perinde eſt,ac,ſi lis eſſet conteſtata adde tex.in l.ſi cum §.qui iniuriarum.ſ.ſi quis cau.ff.⁊ quod no. in cap.j.de elec.lib.vj.Pro hoc facit,qꝛ ⁊ per factum,⁊ cauillationes aduerſarij fit,quod tempus labatur,nuſquā preſcriptio currit l.cōtra minores.C.de inofficioſo teſtamento.i l.intra vtile de min.⁊ in l.ſi cum ipſe inſtitueret.de excuſa.tuto.⁊ ita notat Guido de Suza.in l.ſancimus.C.in quibus cauſis in inte.reſti. non eſt neceſ.⁊ in l.petende.C.de temporib.in integrum reſtitutio.⁊ in d.l.ſi cum.§.qui iniuriam.⁊ Bald.in d.aut.habita.⁊ etiam cum Bar.hic concordat Bal.in l.j,in verſi.vlti.C.ne ex delic.defun.facit quod not.Barto.in l.j.§.ſed ⁊ Ariſto.⁊c.qd vi aut clam.Uide que dixi poſt Paul.de Caſt.in d.§.qui iniuriarum.Adde,an cum inſtantia labitur dolo aduerſarij.detur reſtitutio.Roma.conſi.ccxx.

1 ☞Actio iniuriarum nō intelligitur eſſe in bonis noſtris ante litis conteſtationem,quia conmpetit ad vindictam.

2 Actiones penales competentes defunc o tanquam vni de populo,non detranſeunt ad heredes,niſi lite conteſtata.

3 Actiones penales ſi competunt ad vindictam,non tranſeunt ad heredes,niſi lite conteſtata.Si vero cōpetunt ad rem familiarem,tunc tranſeūnt ad heredes.

4 Jus accuſandi criminaliter ex delicto priuato,an tranſeat ad heredes.

1 **§.Heredem autem.** †Quero q̄ ſit ratio differentie inter actionem iniuriarum ⁊ alias?Gloſſa dicit,quod actio iniuriarum non intelligitur eſſe in bonis noſtris,ſcilicet ante litis cōteſtationē,l. iniuriarum actio:infra,de iniur.Sed quare non eſt in bonis noſtris,ſicut alie actiones penales?Reſpondeo,qꝛ cōpetit ad vindictam,ſed alie penales ꝓſequūtur rem familiarem,nō vindictam.Quomodo aūt cognoſcatur,dicetur infra vi bo.rapto.l, ij.§.j.vbi de hoc per Dyn.¶†Circa iſtam regulam dicas ſic.ᵃ

2 a quedam ſunt actiones penales que competebant defuncto,tanquam cuilibet de populo ⁊ ille nō tranſeūnt ad heredem,niſi lite conteſtata,l.ſicut infra,de verborum ſignificatio.† Quedam

3 ſunt que competebant ſibi tanquā proprie,⁊ ille ſi quidem competunt ad vindictam,non tranſeunt ad heredes,niſi lite conte-

b ſtata,vt hic in fine.⁊ d.l.iniuriarum.ᵇinfra de iniur.Si vero cōpetunt ad rem familiarem,tūc regula eſt,qd tranſeunt ad heredes vt hic,⁊ Inſtit.de perpe ⁊ tempora.actio.§.j.Fallit in l.hec

4 actio ſupra de calum.¶†Poſſumus hic querere,quid de iure accuſandi criminaliter ex delicio priuato.vtrum trāſeat ad heredem?Uidiſtis in l.ex iudiciorū.infra de accuſa.ſed an trāſeat ad heredem,dicam infra eodem l.fin.

ADDITIONES.

a lex.¶Dicas ſic.Utrum actiones ex delicto tranſmittātur ad hr̄edes actiue,vide Bald.in l.j.C.ne ex deli.defun.⁊ Barto, no.in l.fi.j.eod.

b Claud.de Seyſſel.¶Et l.iniuriarum.Uide circa hoc quod dicit Alexan.in l.rei iudicate.in princi.ſ.ſolu.matri.vbi hāc legem limitat.

§. **Non tantum.** Quero,in quo ſequit noxa caput?Reſpōdeo,vt contra cū agatur actione illa apud quem ſeruus eſt,vel cōtra ipſum eundem,ſi liber eſt effectus,vt Inſtit.de noxa.§.omnis autē.Sed in criminalibus,quando contingit mutatio perſonarū de vno ſtatu ad alium,dic,vt in l.j.infra,de penis.

LEX II.

1 ☞Puniri an quis debeat pro pluribus delictis,qn̄ ſunt plura delicta ex parte inferentis,⁊ recipientis in perſonam,⁊ nu.5.

2 Judex,qui facit citari aliquē ad reſpondendū poſitionibus ſub certa pena,⁊ iterum facit citari,non poteſt eum,niſi ter.punire.

3 Actiones ſi ſunt plures ex vno tantū facto deſcendentes,quando ex vna ſolum agi poſſit.

4 Delictorum quedam nominata,quedam innominata.

Uulnerans pluribus vulneribus,ex quibus ſequitur homicidium pōt accuſari de vulneribus,⁊ iudex hoc pati debet,ſi maior pena imponitur pro vulneribus,quam pro homicidio.

Delicta plura quando tendunt ad eūdem effectum,vt in inſultu ⁊ percuſſione,quis non punitur niſi de inſultu.

8 Percuſſione ſecuta ſtatim nata eſt actio iniuriarum cū inſultu, que tamen confunditur cum percuſſione.

9 Pena ſi pro inſultu imponitur maior quam pro percuſſiōe,in eo quod plus excedit,delinquens punitur.

Punitus pro vulneribus,quare non poteſt puniri pro homicidio,vel contra,

10 Coadunās gentem ſi mittit illam ad certum locum,non punitur niſi pro vno actu.

11 Percutiens aliquē,vno ictu,vel ſimul pluribus alapis,vel percuſſionibus,an pro vna,an vero pro omnibus debeat puniri.

Nunquam plura. Hec eſt vna notabilis lex.Gl.hanc legem diuidit in duas partes.Primo,ponit regulā Secundo,probat eam octo exemplis.ſed in veritate not ponit octo exempla,qꝛ vnum ponit dictū hic,quod nō eſt exemplū regule,ſed eſt vnū dictū circa predicta:ideo diuide in

1 quatuor partes.Primo,ponit regulam.†Secūdo probat eā quatuor exemplis.Tertio,format vnā queſtionē circa predicta.Quarto,redit ad regulam,⁊ probat eam tribus alijs exēplis Secunda ibi,qui ergo hominem.Tertia ibi,item queritur. Quarta ibi,item ſi quis.¶Circa iſtā materiam intēdo tenere hunc ordinē.Quandoqꝫ plura delicta committuntur ex parte inferentis,⁊ recipientis,circa perſonam:⁊ de hac materia tractabo hic.Quandoqꝫ plura delicta cōmittuntur ex parte committentis circa rem:⁊ de hoc nō dicam hic principaliter,ſed dicam infra tit.j.l.inficiando.§.infans.Quandoqꝫ committuntur plura dilicta verbo,de hoc dicam in l.item apud Labeonem.§. conuicium.infra,de iniur.quandoqꝫ committitur vnum delic-

a tum ex parte inferentis.ſed eſt pluralitasᵃ ex parte recipiētis, vt ſi aliquem percutio cū bidente,vel forcipe,de hoc dicā infra arborum furt.ce.l.ſi gemina.Quandoqꝫ cōmittuntur plura delicta propter plures perſonas cōmittentes,de hoc dixi infra de ſica.l.ſi in rixa.Quādoqꝫ committuntur plura delicta propter plures perſonas recipiētes.de hoc dicam in d.l.ſi plures.infra arb.fur.ce.Quandoqꝫ cōmittitur vnum factum tantum,ex quo reſultāt crimina plura.de hoc dixi in l.ſenatus.infra,de accu.⁊ l.ſi adulterium cum inceſtu.infra,de adulte.†Modo ad ꝓpoſitum redeamus,quando ſunt plura delicta ex parte inferētis in perſonam.Opp.de l.fi.C.de modo mulcta.vbi dicitur,ꝙ nō poteſt imponi pena,niſi ter.dicit.glo.ibi,in extraordinarijs criminibus:hic in ordinarijs.Hoc nō placet,nam crimē furti,de quo loquitur hic.punitur extra ordinem,⁊ crimen iniuriarū,⁊ quaſi omnia priuata delicta,vt infra lege ꝓxi.⁊ infra tit.j.l.fi.⁊ l.fi.j. de iniu.Unde dicit gl.alibi,ꝙ ibi loquit in mulcta.Hoc dicit gl.in l.quicunqꝫ.C.de ſer.fug:⁊ illam tenet Jaco.de Ra.ideo,qꝛ ſi iudex haberet in mulcta nimis largas habenas,poſſet partē multum grauare.Dyn.vero aliter ſoluit,⁊ dixit,ibi loquitur in delicto,ꝙ nō vertitur ad alicuius iniuriam,ſed habet tantam coerctionē morū.Jac.de Bel.in quadā ſua diſputatione dicit aliter,ꝙ debet intelligi,quādo contumacia continuatur circa idē,tūc iudex nō poteſt mulctare vltra ter:ſecus ſi circa diuer-

2 ſa,arg.huius legis.Et ideo†ſi iudex facit citari aliquem,ꝙ cōpareat in iudicio ad reſpondendū poſitionib⁹ ſub certa pena.⁊ iterum facit citari,non poteſt imponere penam niſi ter.Sed ſi ex

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ex diuerſis cauſis fuerit citat⁹,quoties delinqueret,poſſet impo
ni pena.Iſte tres ſolutiones placent mihi,ſi coniunctim accipiã
tur,vt dicamus ſic ibi loquit in mulcta,que imponit pro delicto
qꝺ non vertit in alterius iniuriam principaliter,que non poteſt
imponi,niſi ter,quando illud delictum committitur idem,ita lo
quitur ibi:alias quoties delinquerit,toties puniatur,vt hac l.
¶Secundo oppo.de l.nemo ex his.§.quoties.ff.de reg.iuris.
ꝛ l.qui ſeruum.ꝛ l.plura.ff.de actio.ꝛ obligatio.Sol.hic plures
actiones deſcendunt ex diuerſis factis:ibi ex vno facto,ideo vna
tãtũ agi poteſt.Contra hoc opp.de l.cũ ex vno.ff.de actio.ꝛ obl.
3 ꝛ l.j.ĩ.vi.bo.rap.Sol.†qꝺ dixi ex vna tantũ agi,intelligi põt,niſi
quatenus plus ſit in vna,quã in alia.Ita dicit gl.ꝗ an ſit verum,
dic vt dixi in l.j.§.dixerit aliquis.ff.de publicanis.ꝛibi plene p
Dy.¶Item opp.ff.loca.l.ſi vulnerauerit.ꝛ de actio.ꝛ ob.l.q
ſeruũ.§.ſi is.Iſta gl.ſoluit,qꝺ ibi eſt vna ex delicto alia ex cõtra
ctu,hic ambe ex mero delicto.Preterea ibi ambe ſũt perſecuto
rie:hic ſaltem altera eſt penalis.Tu dic verius.ꝗ ibi ambe dã-
nãtur ex eodẽ facto:hic diuerſis factis,vt dictum eſt in ſolutione
b precedentis contrarij,ſecundum Dyn.ꝛ Eld.¶Item opp.[b] de
l.inficiando.§.infans.tit.j.Sol.dicit gloſ.iſta lex.loquitur quã-
do ſunt diuerſe ſpecies delictorũ;ſec⁹ ſi ſunt plura delicta eiuſ
dem ſpecie,q2 non puniũtur niſi pro vno,vt in contrario.Iſtud
dictũ gl.reprehenditur per Dy.per l.quicũq3.C.de ſeruis fugi.
ꝛ ĩ.tit.j.l.inter omnes.§.fi.quare dicit Dy.quãdo ſunt diuerſe
c ſpecies delicti.punitur toties,[c] quoties delinquit.vt hic.Sed ſi
ſunt eedem ſpecies,ita demum agi poteſt pro qualibet vice,ſi ſe
pius agentis intereſt,d.l.quicunque.ꝛ d.l.cum inter omnes.i fi.
alias generaliter ageret pro vna vice tantum,d.l.inficiando.§.
infans.mihi videtur quod Dy.ꝛ gl.dicant contra illam l.inficiã
do.§.infans.Nam ibi eſt vnum furtum tantum,merito pro vno
agitur:ſed ſi eſſent plura furta,etiã ſi eſſent mille,pro mille age-
d retur[d],vt hic,ꝛ in d.l.inter omnes.in fi.ꝛ in d.l.quicunque.Sed
pro Dyn.ꝛ gl.quod ſint plura furta,videtur text.in l.quamuis
4 ĩ.titul.j.circa princip.pro† quarum legum ſolutione debes ad-
uertere.quod ſicut in contractibus ſunt quidam contractus no
minati,ꝛ quidã innominati,ita in delictis ſunt quedam delicta
e nominata[e] quedam innominata,vt no.ĩ.ad Turpil.l.ꝛ in priua
tis.quedam enim delicta habent nomina a iure,vt furtum.Nã
ex animo lucrãdi ex contrectatione colligitur vnum qꝺ appel-
latur furtum.Item homicidiũ ex percuſſione ſecuta examina-
tione,vocatur homicidiũ.Item de adulterio nam ex illa,forni-
catione habito reſpectu ad matrimoniũ,colligitur hoc nomẽ,
qꝺ appellatur adulteriũ.Alia ſunt delicta innominata,vt percu
tere,verberare,domum introire,ꝛſimilia,l.lex Cornelia.ĩ.de iu
iur.Iſta enim ſunt,nomina actus,non delicti:quia poſſum per-
cutere etiam ſine delicto,ꝛ ingredi domũ etiam ſine delicto:ſed
non poſſum committere furtum,ꝛ adulterium ſine delicto.Hoc
premiſſo,licet pluries ego contrectam rem tuam accipiẽdo fur
tum,prout eſt nomen iuris,vnum furtum eſt.Ita loquitur d.l.
inficiando.§.infans.Sed ſi tu acciperes furtũ pro cõtrectatio-
ne ſola,fateor quod ſepius contrectatur.Et hoc modo dicit fie
ri ſepius furtum,hoc eſt ſepius fit ille actus,ex quo ſequitur fur
tum:tamen q2 animus eſt magis continatiuus,quam reitera
tiuus,proprie debet dici vnum furtũ.Ita debet intelligi.quã
uis.ĩ.ti.Sol.vt ibi.Itẽ opp.de l.ſed ſi ſurripuit.ĩ.titul.j.Solu.
vt ibi.Itẽ opp.ff.ad leg.Aquil.l.illud.§.fi.Sol.dicit gl.hic fue
runt iſta plura delicta cõmiſſa ex interuallo:ſecus ſi ſimul.ꝛ ſe-
mel.Uide hãc gl.que eſſet notãda,ſi eſſet vera.Iſta gl.ſi eſſet ve
ra deſtrueret totũ mundum:Nam ſi percuterem aliquem pluri
bus percuſſionibus ſimul,non teneret niſi de vna,qꝺ eſt contra
tex.hunc.in prin.ibi dũ dicit.plura delicta cõcurrẽtia,ergo fue
rũt ſimul plura facta.Ad d.l.illud.reſpondet Dy.ꝛ bene,qꝺ ibi
plura delicta tendunt ad vnum finalem effectum,hoc eſt plura
vulnera ad vnũ homicidiũ.Secus ſi quolibet delictum per ſe
tenderet ad ſuũ effectũ,vt percuſſiſti aliquẽ pluribus percuſſio-
nibus:nã ex pluribus percuſſionib⁹ tenebreis.Ita dicit Dy.ꝛ
bene.¶Uenio ad ſecundam partem,ꝛ opp.de l.qui ſeruũ.in fi.
ff.de actio.ꝛ obligatio.Quidã dicunt quod hic poteſt agi actio-
ne legis Aquilie in eo,qꝺ plus eſt in ea,quam in cõdictiõe furti
ua.Alij vt Hug.dicunt,qꝺ hic agitur inſolidum ex vtraque,q2
ex diuerſis factis deſcendũt.Precedens opi.cõmuniter tenet
vt no.Inſti.ſi quadru.pau.fe.dica.§.fi.ꝛ l.l cet.§.fi.ff.nau.cau.
ſtab.Secundo opp.ꝛ videtur,qꝺ in condictione furtiua inſpici
tur quanti plurimi fuerit a tempore furti facti,vt ĩ.titu.j.l.infi-
5 ciando.§.infans.dic,vt in gl.¶Uenio ad aliquas queſtiones,
quando plura delicta committunt ab eodem contra eundem in
perſona dixi qꝺ tendũt ad eundem effectũ,vna pena tantum im
ponitur:exemplũ pluribus vulneribus,ex quibus ſequitur ho
micidiũ.Hoc dictum glo.intelligit,ſi fiant eodem tẽpore,ſecus
ex interuallo.Puto quod gl.bene intellexit,ſed male locuta eſt.

Imo debemus dicere,aut omnia iſta fiunt eodẽ impetu,aut nõ,
d.l.illud.ad leg.Aquil.Per hoc cõcludo,ꝗ ſi ego vulneraui te
ex propoſito,nolens plus facere,tñ propter aliquod dictum,vel
factũ a te ſuperuenit impetus,ꝓpter quẽ te occidi,tenebor de
vulnerato,ꝛ de occiſo:quia non eodem impetu,licet incotinenti:
ꝛ econtra,ſi te vulneraui,ꝛ perſecutus ſum te per plures horas,
ꝛ finaliter occidi,teneor de occiſo tantum,licet ex interuallo,q2
eodẽ impetu,l.qꝺ ait.§.fi.ĩ.de adul.ꝛ ſic.debes intelligere.om-
6 nia exẽpla huius legis.¶†Quero,circã [f] hoc,quid ſi volo te ac
f cuſare de vulneribus,nõ de occiſo:Dico quod poſſum facere,l.p
tor edixit.§.j.ĩ.de iniur.tamen iudex nõ debet hoc pati,vt ibi di
citur,quia ſi eſſet punitus de vulneribus,non poſſet poſtea pu-
niri de homicidio:ꝛ ideo puto,quod ſi eſſet maior pena de vulne
ribus,quam de homicidio,vt pluries contingit in ciuitate iſta,
tunc iudex pati debet,quod accuſem de vulneribus.Non enim
vnum delictum ob aliud delictum debet minuere penam,vt hic,
7 in prin.¶†Secundo pone exemplum,quando tendunt ad eun
g dem effectum[g],vt in inſultu,ꝛ percuſſione.Nam non punitur ni
ſi de percutione tantum,vt not.in l.qui de crimine.C.de accu.ꝛ
8 arg.d.l.illud.¶†Iuxta hoc quero,vtrũ ſecuta[h] percuſſione,de
h claratur ex inſultu actionem natam non eſſe,an vero fuerit na-
ta,ſed confunditur percutione:Uidetur,quod non fuit nata ex
inſultu,l.verum.ĩ.titu.j.Sed certe ibi non fuit nata actio furti.
quia ad illam requiritur limitatus animus lucrandi,qui ibi nõ
fuit:ſed ad accuſationem ſufficit ad eſſe ſimpliciter animum iniu
i riandi.Et ideo ſtatim facto inſultu,nata eſt actio iniuriarum [i],
que tãmen confunditur ſecuta percuſſione,tanquam acceſſoriũ
9 cum ſuo principali,l.generaliter.ff.de fideiuſſoribus.Et† ex hoc
dico,quod ſi de inſultu eſſet maior pena,quam de percuſſione,ꝗ
poſſet puniri de inſultu.Nam principale non extinguit acceſſo-
rium in eo,quod acceſſorium adfert plus vtilitatis,quam ipſum
principale,l.heres a debitore.§.quod ſi hic ſeruus.ff.de fideiuſ-
ſor.ꝛ l.debitor.ſupra de ſepara.Puto,quod hoc poſſit fieri in
eadem inſtantia,vel diuerſis:quia ſi eſt accuſatus de vulnere,po
teſt accuſari de inſultu in eo,quod plus eſt,quia in eo nõ eſt facta
confuſio.Dices tu hoc eſt contra id,quod dixi:quia ſi qs eſt pu
nitus de homicidio,non poteſt puniri de vulneribus,vel cõtra.
Reſpõdeo,quia ſi punitur de homicidio,homicdium tanquam
genus comprehendit omnia vulnera precedẽtia,ideo punietur
de ceteris,ꝛ ſi eſt punitus de vulneribus,non punitur de homi-
cidio:q2 homicidium non eſt nomẽ actus ſeparati a vulneribus,
ſed de vulnerib⁹ omnib⁹ eſt punitus:ergo illa vulnera amplius
in iudicio deduci non poſſunt.Sed ſi inſultus eſſet ſeparatus a
percuſſione,merito licet pena ſit ſecuta ex vno,poteſt ex alio ſe-
10 qui,quatenus non eſt facta confuſio.Poſſent† dari plura exem
pla,puta ſi quis coadunauerit gentem,ꝛ miſerit illam ad aliquẽ
locum,certe cum iſti actus tendant ad eundem effectum non pu
11 nietur niſi ex vno.l.iij.j.ad leg.Iul.de vi.¶†Sequitur videre,
quando ſunt plura delicta tendentia ad diuerſos effectus.Cir-
k ca quod quero[k],quid ſi aliquis percuſſit aliquem vno ictu,vel ſi
mul pluribus a lapis,vel plurib⁹ percutionibus,an debeat pu-
niri pro omnibus,an pro vna:Et ſecundũ gl.hic,videtur quod
pro vna tantum:q2 ſunt plura delicta eiuſdem ſpeciei,vt no.hic
in gl.magna circa fi.Sed illam gl.reprobaui,ideo de ea nõ curo
Preterea,quod vna pena tantum inferatur,videtur velle gl.
que eſt hic,ſuper verbo occiderit que dicit,aut fit hoc eodẽtẽpo
re,aut ex interuallo:ſed illam gl.reprehendit Dy.vt dixi,ꝛ ideo
dicit ipſe,quod cum ex pluribus iſtis delictis ſequnt plures ef-
fectus,quod plures pene veniant imponẽde,l.iiij.ĩ.de term.mo.
Nec ob.ĩ.de iniu.l.pretor.§.ſi mihi plures.q2 recte intelligẽdo.
facit pro nam debet illas plures iniurias quis coniungere in eo
libello,tamen ex qualibet per ſe pena imponitur,l.non eſt nouũ.
ff.de act.emp.ꝛ dicit in d.§.ſi mihi plures Pro hoc l.ſi adulte-
rium cum inceſtu.ĩ.de adul.Si enim cum ex vno facto ſequũtur
plura delicta punit ex quolibet,vt ibi multo magis ſi ex pluri-
bu⁹ factis,ſequũtur plura delicta.Nec ob.l.illud.ff.ad leg.aqui.
vt ſ.reſponſum eſt:quia ibi plura facta tendebant ad eundẽ ef-
fectũ.Et ita tenebat Dy.Iac.de Are.dicit aliter in l.itẽ apud
Labeonem.§.conuicium.ĩ.de iniur.vbi dicit ipſe aduertenda eſ
ſe verba ſtatuti.Nam aut dicunt puniri pro quolibet vulnere,ꝛ
pro qualibet alapa,ſeu pro qualibet percuſſione,ꝛ tunc fateor di
ctum Dy.Aut dicunt,ſi quis alapauerit,vel percuſſerit.ꝛ tunc
pro omnibus imponitur vna pena,quia eſt vnus actus alapan-
di ſeu percutiendi,licet ſint plures alape,d.l.item apud Labeo-
l nem.§.conuicium.vbi ex pluribus verbis fit vnum conuiciũ.[l]
m Ego teneo opinionem.[m] Dyn.per iura allegata per eum.Nec
obſt.d.§.conuicium.quia queſtio noſtra loquitur in legibus ſeu
ſtatutis.que puniunt delictum ſub nomine alicuius act⁹ vt per
percuſſionẽ.ꝛ pro vulnere,ꝛc.ſeu ſi quis percuſſerit.ꝛc.nõ curo.
Sed d.§.conuicium.loquit in quodam delicto,quod recipit no

mē a iure. Appellatur enim conuiciū aliqua oratio, ſeu vociferatio ſignificatiua iniurie alterius, vt ibi. Vñ omnia verba ibi prolata tendunt ad eundē effectū: ſecus ſi tenderent ad diuer-
n ſos effectus, vt ibi dicam. Nec ob. ratio, que mouit eum, quādo ſtatutū dicit, ſi quis alapauerit, vel ſi quis percuſſerit qd̄ vna ſit percuſſio: imo i veritate ſunt plures percuſſiones, licet ſimul facte, l. ter enim. ff. de verb. ſignifi. ⁊ l. lex Cornelia. §. fin. ff. de iniu. Ad quod facit l. ſcire debemus. ff. de verb. obli. cum ſuis ſimili. ⁊ hoc obſeruat cōſuetudo. Predicta vera niſi per impoſitionē vnius pena cōſumeretur: vt puta, ſi eſſent duo crimina ſimul cōmiſſa ⁊ ex quolibet illorū deberet imponi pena mortis. Nō enī poſſet occidi, niſi ſemel, ⁊ ideo ſemel tātum punietur, l. vulgaris in prin. ff. titu. j. ⁊ ibi dicam. Cetera autem pertinentia ad hanc materiam, dicam in locis conſuetis.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Eſt pluralitas. Et ſi quis fuit cum vna comitiua, quam coadunauit ad occupandum caſtrum, ⁊ in pugna interuenit homicidium, an coadunator teneatur duplici pena ſcilicet lege iulia de vi, ⁊ de homicidio, vide in l. quoniam ⁊ ibi Bald. C. ad legē Iul. de vi vbi omnino vide in j. q.

b Alex. ¶ Itē opp. Adde Bar. ⁊ q ibi no. l. vulgaris. ff. de fur. vbi omnino vide. ⁊ que ibi dixi.

c Alex. ¶ Punit toties. Ad hunc locum etiam faciunt ea, q̄ i proxima additione explicantur, maxime ibi Adde, quod Bal. in l. ſi quis non dicam. ⁊c.

d Alex. ¶ Pro mille ageret. Et ad materiā vide Bartol. i cōſil. incip. Ant. commiſit adulterium. ⁊c. poſt eum C. v. ⁊ vide Petr. de ancha. in clemen. j. §. quibus. de priuile. late diſtinguētē poſt Iaco. de Are. ⁊ Ia. But. ⁊ ponit verba fere omnia illius conſi. Bar. per lōgam, ⁊ latam diſtinctionem, ⁊ dicit ſic, q aut ſunt plura facta, aut plura delicta reſpicientia diuerſas ſpecies delictorum, ⁊ habet locum. C. de fur. l. aduerſus. Idem ſi reſpiciunt diuerſas perſonas, que idem conſilium non participauerūt, idem etiam ſi reſpiciant diuerſas res, vt in l. agraria. de termino mo. Aut factum eſt vnum ⁊ delicta plura, ⁊ habet locum C. de acc. l. qui de crimine. cū not. per docto. ibi aut ſunt plura facta, ⁊ vnū delictum, ⁊ hoc contingit quando primo durante, ſecundum ſequitur iterato circa idem, ⁊ in eadem ſpecie criminis, ⁊ tunc vna tantum pena imponitur, vt in l. ei qui. ff. de fur. ⁊ ita intelligitur gl. in d. l. vulgaris. eo. titu. Iſtud eſt verū ſecundū Bar. ⁊ Sal. niſi pena eſſet ſoluta ex primo delicto, vel ſaltem lis eſſet cōteſtata ante delictum, hoc enim caſu iterando nouū adulterium, iteratur pena. l. ſi diuturno. infra de penis. Et quo concludit cum gl. in d. l. vulgaris. ⁊ iſtud eſt verū, etiam ſi pena pecuniaria interponatur. ⁊ de materia etiā per Bart. ⁊ doctores in l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infa. Adde quod Bal. j. in l. ſi quis nō dicam rapere. in verſi. item nota aliam differentiam. C. de epi. ⁊ cleri. dicit quod in penis conſtitutis ex multiplicatione eiuſdē actus nō reſultat multiplicatio penarum ſecus in pena miniſterio iudicis infligenda. Facit qd̄ habet in l. infitiando. §. infans. ff. tit. j. Et quando ex vno facto reſultant plura crimina, vel vnus ledit plures, quod penis teneatur, vide in queſtione, generaliter vrgeri, in regula delictum. de reg. iur. in vj. ⁊ Petr. de Ancha. i d. cle. j. ⁊ vide Bart. in dicto conſil. Et ſi ſtatutū dicat, qd̄ puniatur pena manus, an debeat intelligi de ambabus, vide Bart. C. de primi. ⁊ ſecundi. l. preclarum. lib. xij. vbi tenuit, quod ſic p gl. ibi. Sed adde quod ipſe not. in l. vulgaris. de fur. ⁊ ad materiā Bartol. hic vide Ioan. And. in Spec. de ſenten. verſ. ſed pone ⁊ Barto. i l. ſenatus. ⁊ in l. ſequen. ff. de accu. Adde an qui vno ictu plura infert vulnera, pluries debeat puniri, Bald. conſi. clxvj. v. lib. Et an preſtans auxilium pluribus teneatur vna pena, vel pluribus, vide Barto. conſilio cxxxij.

e ¶ Alex. Delicta nominata. Nota qd̄ quedā ſunt delicta nominata, ⁊ quedam innominata, ſicut in contractibus, not. Bar. in l. ſenatus. ff. de accu. ⁊ in l. j. §. vnde queritur. de pub. ⁊ in l. j. ff. ad Turp. ⁊ Bal. in l. non ideo verſic. quarto queritur. de accuſ. C. Bar. i l. ſi quis id qd̄. §. j. ⁊ l. familia. ff. de iuriſ. om. iu. in verſi. per hoc cōcludo qd̄ ſi ego vulneraui te ex propoſito. Quādo dicatur vnū delictum, ⁊ quando plura, vide Bart. ff. proxi. ⁊ que not. Bald. i authē. ſed nouo iure. C. de ſeruis fugi. ⁊ Bald. in l. aduerſus. C. de fur. ⁊ vide ff. eod.

f Ale. ¶ Quero circa. Bene faciūt no. p Bar. in l. ſenatus. de accuſ. ⁊ in l. pretor. edixit ff. de iniu. ⁊ vide Specu. in titu. de accuſa. §. j. verſicu. ſed vulneratus. cum ſequen. ⁊ in terminis tenet Bal. in l. quicunque. C. de ſeruis fugitiuis. Idem ſequitur Bal. i l. cū ancillis. C. de inceſt. nup.

g Alex. ¶ Eundē effectū. No. q ſi produxit teſtes, ⁊ iſtrumēta falſa in probatione vnius cauſe non dicitur commiſſum niſi vnū delictū falſitatis, ſecundum Bal. in l. quicunque. C. de ſeru. fugitiuis. Et ſi ſtatutum punit portantem arma, ⁊ Titius percuſſit tecum armis, an puniatur de delicto armorū, ⁊ de percuſſione. Bal. quod non, in l. aduerſus. C. de furtis. vbi vide.

h Alex. ¶ Quero vtrū. Et an quis puniat de inſultu ⁊ percuſſione, adde tamen, quod ſi inſultus ſequitur poſt percuſſionem punitur pro vtroque ſecundū Bald. in d. l. aduerſus. C. de furtis. ⁊ ibi quid ſi in inquiſitionem dicitur, quod quis percuſſit, ⁊ inſultū fecit, ita etiam teſtes dicūt, nec apparet quis prius, ⁊ poſterius, an poterit puniri de vtroque: Et dicit qd̄ nō imo etiā ſi eſſent iſta verba poſtea vulnerauit, non ſufficit, ſecundum Bal. ⁊ Imol. in l. quoties. §. ſi quis de her. inſtit. quod ſing. notandum eſt.

i Alex. ¶ Actio iniuriarū. Adde quod not. Bal. in cap. j. §. ſimiliter. quib. mod. feud. amit. ⁊ per Bald. in l. reſpiciendum. §. delinquunt ff. de penis.

k Alexan. ¶ Circa qd̄ q̄ro. Videq̄ not. Bal. in l. aduerſus. C. de fur. ⁊ l. quoties. C. vbi ſenato. vel clariſſ.

l Alex. ¶ Vnū conuiciū. Vide Barto. i d. l. item apud. §. ſed qd̄ adijcitur. ff. de iniur.

m And. Barb. ¶ Ego teneo opi. Et idē voluit idem Barto. in l. ſi gemina arbor. ff. arborum furtim ceſa. ⁊ vide Ioā. And. in ca. delictum. lib. vj. in mercu. vbi diſputat. ⁊ vide eundē poſt Spe. in titul. de ſenten. proba. §. ij. vide que remiſi ad Bal. in l. quicūque. C. de ſeru. fug.

n Alex. ¶ Nec obſt. ratio. Et ad materiā adde Bal. in conſi. inci. in Chriſti nomine, ex inſultu ⁊ percuſſione ⁊c. in quo conſuluit quod Titius fecit inſultum cum baſtono. contra B. ⁊ eum percuſſit propter qd̄ rumor factus eſt in ciuitate, quod punitur de vulnere. item punitur de concitatione rumoris, ex forma ſtatuti volentis quemcunque concitātē homines ad rumorem, ſeu clamantem ad arma, tali pena puniri: eo quia non confunditur vnū crimine cū alio, per hanc l. nunquam. ⁊ C. de accuſa. l. qui de crimine. ⁊ all. C. de ſepul. vio. l. qui ſepulchra. ibi geminum videntur facinus, ⁊c. ⁊ que not. Bartol. in d. l. ſenatus. de accuſa. ⁊ vide q̄ dixi in l. ſi quis ingenuam. ff. de cap. Idem dicit Bal. in dicta l. aduerſus. per illam legem, quod ſi ſtatutum imponit penam de liga ⁊ tractatu, ⁊ plures fecerunt ligam, ⁊ tractatum, ⁊ poſtea ex interuallo proceſſerunt ad actum ad quem finaliter intēdebant quod puniuntur vtroque, propter interuallum temporis, faciūt not. per Bar. ff. co. l. iiij.

LEX III.

1 Hec lex loquitur de priuatis delictis.
2 Furti nomine agi poteſt criminaliter.
3 Pena ordinari pro delictis in quibus pena certa non eſt appoſita dicitur illa que conſueta eſt apponi.
4 Iudicium criminale dicitur, quando quis agit ad penā applicandam fiſco, vel inferendam parti in corpus. Iudiciū ciuile dicitur quādo agit ad penam ſibi applicandam.
5 Actio ciuilis an tollatur per criminalem remiſſiue.
6 Extraneus quilibet quando poterit accuſare de iſtis criminibus priuatis.
7 Extranei qui dicantur, ⁊ qui poſſunt accuſare in criminibus priuatis.
8 Accuſandi ius in priuatis delictis, non tranſit ad heredem vt heredem, ſed heres pro ſuo intereſſe bene poterit.
6 Damni dati nomine vbi habeat locum lex Aquilia, quis poterit criminaliter accuſari.
20 Accuſatio priuata pro rapina habet locum vno caſu.

Si quis actionem. In hac lege non ſunt contraria.
1 ¶ † Sed quero de quibus maleficijs loquatur hic. Reſpondeo de priuatis: de publicis enim non eſt dubium, q quis ſe ſubſcribit, l. ſi cui. in prin. ⁊ l. libellorū. in prin.
2 ⁊ §. j. ff. de accu. ¶ † Quero an pro furto poſſit agi criminaliter: Glo. dicit quod non, niſi contra furem nocturnum. Sed cōtrarium tenet glo. ff. de furib. balne. in l. ij. ⁊ bene. Nam contra furē nocturem agentur pena, l. ant facta. §. tempus. ff. de penis. tamē de vtroque poteſt accuſari. vt ff. ti. j. l. fi. ¶ Quero, hic dicit, ad ius ordinarium remittendus eſt. Sed qd̄ eſt iſtud ius: Glo. dicit q̄ id, qd̄ olim erat in tit. de formulis. Vel dic, ad ius ordinariū, i. ad penam ordinariam dupli, vel quadrupli. Tu dic, ⁊ verius
e i. ad ordinem qui eſt in publicis iudicijs. ¶ Quero quid in crimine iniuriarū, ⁊ in alijs in quibus non eſt certa pena appoſita, que ſit ordinaria: Dicit gl. arbitrio iudicis, vt no. in l. iniuriarū eſtimatio. ff. de iniu. Et puto q ſit ordinaria pena illa, que pro illo delicto cōſueuit apponi, d. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de
4 his qui notantur infam. ⁊ l. hodie. ff. de penis. ¶ † Quero, quomodo cognoſcam, vtrum ſit iudicium ciuile vel criminale: Reſpondeo aut quis agit ad penā applicandam ſibi, ⁊ eſt iudiciū ciuile. Aut agit ad penā applicandam fiſco, vel inferendā parti in corpus, ⁊ tūc ⁊ iudiciū criminale. ita no. hic, ⁊ l. iij. in prin. ff. de ſepul. vio. ¶ Quero, qualiter fiat iſta ſubſcriptio: Dic vt dixi in l. ſi

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

5 l.ſi cui.in prin.ſ.de accu.¶†Quero,an ciuilis actio tollatur ꝑ
6 criminalem: Dic vt dicitur in l.ij.§.j.ſ.vi bo.rap.†Quero vtrũ
a de iſtis criminibus priuatis poſſit accuſare quilibet extraneus:
Gl.que eſt hic,videt dicere ꝙ non.Dy.intellexit hanc gl.quãdo
ex delicto venit pena imponẽda pecuniaria,alias quilibet de po
pulo poſſet accuſare.Ita dicit Dy.ita no.gl.ſ.de popu.actioni.
ſuper ru.⁊ notatur etiam i l.ſi.C.de litigio.quod qualiter intelli
7 gatur,dicã ſuper rub.ſ.de popu.actio.¶†Quero,dicit gl.iſta,
qđ extranei non admittuntur.qui dicant extranei:Reſpondeo,
intelligo,quãtum ad propoſitũ,qđ admittuntur omnes ille,qui
propter illam iniuriam videntur iniuriam pati,vt conſangui-
nei,⁊ affines qui ponuntur in l.lex Cornelia.circa princ.ſ.de iu
iur.⁊ quod ibi no.in gl.Uel dic aliter,omnes illi admittũtur,q
in eum inuiti teſtimonium dicere non cogunt,l.j.⁊ quod ibi dixi,
8 ſ.de accuſa.Et per hoc apparet ſoluta queſtio,an ius accuſandi
de priuato crimine tranſeat ad heredẽ:Et dico quod non trãit
ad heredem vt heredem,quia non erãt in bonis,defuncti,l.in iu-
riarum.ſ.de iniur.ſed bene poteſt accuſare heres,tanquam per-
ſona,cuius intereſt,⁊ qui proſequitur propriã vindictam cum
9 proſequitur iniuriam defuncti,l.j.§.ij.infra,de iniur.¶†Que-
rit gl.an pro damno dato vbi habet locum actio legis Aquilie
b poſſit quis accuſari criminaliter:Et [b]conſtat quod ſi damnum
eſt datum per vim,habet locum accuſatio legis Iulie,de vi pu
blica.Sed queſtio noſtra debet intelligi,quando damnum eſt da
tum leuiſſima culpa,que venit in l.Aquilia.l.in lege Aquilia.ſ.
ad leg.Aqui.vtrum tunc poſſit accuſari criminaliter:Cy.in l.ſi
quis non dicam rapere.circa fi.C.de epiſ.⁊ cler.videtur.tenere
quod non.Sed habuiſtis contrarium no.in l.reſpiciendum.§.
delinquunt.ſ.de penis.⁊ ibi dixi vobis.Probat ſupra de legi.
10 l.j.ibi,ſponte,vel ignorãtia,⁊c.⁊ qđ ibi no.in gl.¶†Quero,an
pro rapina habeat locum accuſatio priuata:De publica cõſtat
ſ.ad leg.Iuliã de vi publica,⁊ priua.Gl.non declarat iſtud.Ue
ritas eſt iſta,quod in caſu poteſt eſſe,ꝑ rapina accuſatio priua-
ta l.ſi quis ex domo.ſ.tit.j.⁊ no.in l.infamem.ſ.publi.iudi.

ADDITIONES.

a Alex.¶Quero,vtrum.Utrum de iſtis criminibꝰ priuatis poſ
ſit accuſare quilibet extraneus,late ꝑ Bal.in rub.C.de accuſa.
vbi tenet contra Bartol.⁊ Bal.in l.aduerſus.C.de furtis.Et an
accuſatio furti,⁊ vtrum ius accuſandi tranſeat ad heredem.vi-
de Bal.in l.j.vlt.col.C.ne ex delic.defun.tenet contra Bar.hic.
b Al.¶Accu.criminaliter.An iſta accuſatio ſit publica,vel priua
ta,⁊ quid ſi accuſans de crimine priuato,non probat de itereſſe
ſuo,adde Ioan.Andr.i addi.Spec.de accu.vide omnino Bal.
in cap.j.§.iniuria.de pace iuramen.firman.⁊ Bal.no.i l.ea que.
C.de cond.indeb.dicit,quod pro damno dato vi,aut clam,agit
criminaliter.dic glo.eſſe not.⁊ ibi ſubdit,quod iſta pena crimi-
nalis non creſcit per inficiationem.

De furtis. Titu.ij.

¶Dixi ſ.de priuatis delictis in genere,ſequitur videre in ſpe-
cie.ſed quia delictum furti frequentius committitur,ideo de
a furtis a premittit.

ADDITIO.

a Pom.¶De furtis.Circa iſtã rub.vide Bar.i cõſi.ccxcj.icip.
videtur dicẽdum.vbi dicit,qđ accuſans de furto debet dicere rẽ
ad ſe pertinere,⁊ illã poſſidere,vide ibi.⁊ vtrum poſſit committi
furtũ in re immobili,vt deẽ inquiſitio,vide Ludo.Ro.in conſil.
cxlij.⁊ vide eundẽ Lud.Ro.in cõſi.cclxxiij.de eo qui furat lapi
des palatij ſi dicat committere furtum.¶Alex.vtrum furtum
etiam capitale dicatur priuatum delictum,dicit glo.quod ſic,in
l.pe.de cond.ob cau.vide que dixi in l.ij.ſ.de bon.dam.in fi.apn
ſtille mag.⁊ no.Bal.in l.j.C.ne ex deli.def.Que autem dicit ro
baria,⁊ quis ſit depredator,dixi poſt Bar.in l.capitalium.§.fa
moſos.de pen.ibi etiam quis ſit predo,⁊ ſimilia.

LEX I.

1 ☞ Furtum ex ſola cogitatione non committitur.
2 Argumentum ab etymologia vocabuli non valet.
3 Contrectare,eſt rem de loco ad locum remouere.

FUrtum. Ponit tres deriuationes fur-
ti.Prima eſt a tempore,Secũ
1 da eſt ab animo.Tertia eſt ab actu corporeo.In
verſicu.ſola cogitatio.pone caſum.†Quero,vtrũ
ex ſola cogitatione quis cõmittat furtum;Uide-
tur quod ſic,quia furtum dicitur a fraude.⁊ ſic
2 ab animo.Iuriſconſultus determinat contrarium.Not.† ergo 4
a quod argumentum ab etymologia [a]vocabuli,non eſt validum.
Et poteſt eſſe ratio,quia hic repugnat diffinitio ſequens.Simi 5
le i l.j.ſ.de tuto.⁊ l.ij.§.appellata.ſ.ſi cert.peta.⁊ Inſtitu.de te
ſta.in principi.Dixi in l.j.ſ.de teſta.in princip.In verſicul.fur
b tum.ponitur diffinitio furti[b]Dicitur hic,quod furtum eſt con-
3 trectatio.†Quero,quid eſt contrectare:Reſpondeo,eſt de loco
ad locum admouere,l.iij.§.ſi rem.ſ.de acquir.poſſ.Itẽ.dicitur
hic,lucri faciendi,quid ſi nõ intendat lucrari ſibi,ſed alteri.Re-
ſpon.ſufficit,l.ſi quis quid perferendum.in pri.ſ.eo.Cetera cir
ca hanc diffinitionem,dic vt in glo.

ADDITIONES.

a Alex.¶Ab etymologia.Quando procedat argumẽ.ab etymo
logia,adde Bar.in l.j.de acquirenda poſſeſſione.in rub.ſol.ma.
⁊ ſcripſi poſt Bar.in d.l.j.Adde eundem Bart.in l.ij.§.apella-
ta.ſ.ſi cer.petat.
b Al.¶Diffinitio furti.Et qa hic dicit,inuito domino,limita in
caſu.not.l.ſi quis ſeruo.C.eod.Idem intellige ſane,per not.per
Bal.in l.mala fide.C.de cõd.ex lege.⁊ in rub.C.de cõdictio.ob
tur.cauſ.⁊ in l.incendium.C.ſi certum petatur.⁊ que ſcripſi in l.
eos qui C.de furt.⁊ pulchre declarat Archidiaconus xiiij.que-
ſtione quinta.ca.penale.vbi omnino vide.⁊ ibi quid in dubio ꝑ
Bar.in l.iter omnes.§.recte.ſ.eo.Et quis ſit fur manifeſtus,vi
de ſ.eo.l.ſi quis in ſeruitute.⁊ per Cy.⁊ Bar.i d.l.falſus.⁊ quod
tibi Bal.in tertia opp.

LEX III.

1 ☞ Delictum dicitur manifeſtum,quando quis deprehenditur
in ipſo delicto vel aliquo actu propinquo ad delictum.
Adulterium dicitur manifeſtum,quando quis deprehenditur
in domo alicuius pulchre mulieris.
Homicidium dicitur manifeſtum,quando aliquis reperit mor-
tuus,⁊ quis fuerit viſus effugere cum gladio euaginato.
2 Fur vt dicitur manifeſtus,non requiritur eius captura,ſed ſuf
ficit quod fuerit viſus cum re,⁊ fuerit acclamatum.
3 Uſurarius manifeſtus,qualiter quis dicatur.
4 Famoſus fur,qualiter intelligatur.
5 Initium dicitur illud totale tẽpus,quo tulit ad locũ deſtinatũ.
6 Statuto ſtante,quod Poteſtas teneat aliquid facere in princi
pio ſui officij,qualiter intelligat principiũ,vbi ꝙ prima pars,
ideſt primus menſis.
7 Fieri aliquid in principio platee dicit,quod fit in prima parte,
ea diuiſa in duodecim partes
Communis vſus loquendi attenditur.
8 Principiũ rei,dicitur a parte ſuperiori:pars ad quam deſcẽ-
cit curſus aque dicitur finis.

FUr manifeſtus eſt. Ex hac lege
1 †no.quod de-
lictum dicitur eſſe manifeſtum,quando quis depre-
henditur in ipſo delicto,vel aliquo actu propinquo
ad delictum.Ita vides hic,ſi deprehenditur quis cum re furti
ua licet non fuerit viſus furari,eſt manifeſtus fur.Idem dico,
ſi aliquis deprehenditur in domo alicuius,vbi pulchra mulier
a eſt,certe facit hunc adulteriũ manifeſtum[a].Ita debet ĩtelligi l.
capite quinto.ſ.de adul.Item ſi aliquis fuerit viſus effugere cũ
b gladio euaginato[b],⁊ reperitur aliquis mortuus,certe ex hoc eſt
2 homicidium manifeſtum,quod talis fecit.¶†Secundo quero,
an ad hoc quod fur ſit manifeſtus,requiratur apprehẽſio,ſeu ca
ptura:Quidam dicunt quod ſic,per hanc legem.ſed contrariũ
eſt verum,quia ſufficit,quod fuerit viſus cum re,⁊ contra eum ac
clamatum,l.ſi quis in ſeruitute.§.j.ſ.eodẽ.no.per Cy.C.de fur.
l.falſus.in ij.oppo.¶Iſta lex facit ad queſt.Dicit decretalis,
3 quod non valet teſtamentum vſurarij.manifeſti.†Quero,quis
c dicatur vſurarius manifeſtus[c]:videtur quod requiratur appre
henſio,vel acclamatio contra eum in ipſo actu,vt hic Gloſ.ta-
men dicit aliter extra de vſur.c.vſurarum.⁊ c.quanquam.vtro
bique in verb.manifeſti lib.vj.vbi dicit,quod ille eſt vſurarius
manifeſtus,qui tenet altare paratum ad mutuãdum,vel de hoc
eſt confeſſus,vel conuictus.Tu de hoc dicas,quandoque queri-
tur,vtrum quis dicatur delinquens,ſeu peccator manifeſtus,vt
fur vſurarius,vel alio modo reſpectu certi,⁊ limitati delicti,⁊
tunc requiritur apprehenſio,ſeu acclamatio contra eum,non,in
ipſo actu delinquendi,vel in his que ſunt proximo delicto vt in
iſtis a legibus,Quandoque queritur,vtrum aliquis ſit manife
ſtus peccator alicuius delicti in genere,⁊ tunc non ſufficit quod
faciat ſemel,aut bis illud delictũ,ſed requiritur quod ſtet publi
ce paratus ad iſtud delictum faciendum vt facit meretrix in ꝑ-
ſtibulo,vel vſurarius ad banchum.l.palam.in prin.ſ.de ri.nu.⁊
quod no.in d.c.vſurarum.Item ſi non facit ita palam,ſed quaſi,
vt puta mutuat in camera ſua cuilibet volenti ar.d.l.palam.⁊
l.iij.circa prin.ſ.ad Mac.Ita intelligo hanc materiã.Famo-
4 ſus tantem fur qualiter intelligatur,vidiſtis in l.capitaliũ.§.fa-
moſos.ſ.de pe.⁊ ſic eſt differentia inter manifeſtum,⁊ fam ſum.
5 ¶†Ulterius no.ſ.eo.in l.quãuis.illud pđ dicit gl.in ver.inito.
ꝙ,initiũ appelat illud totale tempus,quo tulit ad locũ deſtina